

Inhoudsopgave

<i>Visie</i>	1
<i>Redactioneel</i>	1
<i>Spirituele Belevingen</i>	
<i>rond Eucharistie en Avondmaal</i>	2
<i>Medeleven</i>	3
<i>Wekelijkse bloemengroet</i>	3
<i>Nieuwe vormen van vieren</i>	3
<i>Bij de vieringen</i>	4
<i>Gespreksronde</i>	5
<i>Gespreksavonden jaarthema compassie</i>	6
<i>Uit de AKM...</i>	6
<i>Afscheid Astrid Delleman</i>	7
<i>Opbrengst collecten september 2013</i>	8
<i>Ter Nagedachtenis aan Anka Ouborg</i>	8
<i>Op weg naar Megen.....</i>	8
<i>De hooiwagen (Jeroen Bosch)</i>	9
<i>Een goed gesprek</i>	9
<i>Symbolen en rituelen rond Advent/Kerst.</i>	9
<i>Jong-volwassenen</i>	9
<i>Jonge gezinnen</i>	9
<i>Over film gesproken</i>	9
<i>Zingen op Kerstochtend</i>	10
<i>Kerstmarkt</i>	10
<i>Mutaties Mierenboekje</i>	10
<i>Basiscatechese</i>	
<i>enthousiast van start gegaan</i>	11
<i>Rekeningnummer Bulletin</i>	13
<i>Rondom de Kerk</i>	13
<i>Het Leger des Heils zoekt collectanten</i>	13
<i>Diaconale info vanuit De Bakkerij</i>	14
<i>Franciscus van Assisi</i>	15
<i>Tussen wal en schip</i>	17
<i>Agenda</i>	18

Visie

In 'De Regenboog' komen we als christenen uit verschillende kerkelijke tradities bijeen om samen ons geloof te beleven, te vieren, te belijden en te verdiepen.

Geïnspireerd door de Bijbel willen we elkaar bemoedigen om te leven zoals Jezus ons heeft voorgeleefd.

De oecumene is voor ons de weg om ons geloof op een open manier te ervaren, in vieringen, leren en dagelijkse activiteiten.

In verbondenheid met de kerken waaruit we voortkomen, zoeken we naar wat ons bindt en naar mogelijkheden om elkaar met de veelkleurigheid van ons geloof te verrijken.

We willen een open uitnodigende gemeenschap zijn en een gastvrij huis voor wie behoefte heeft aan steun, aandacht of warmte. We voelen ons betrokken bij mensen, dichtbij en veraf, met al hun verschillende culturen en religieuze achtergronden en willen vanuit ons geloof een bijdrage leveren aan een samenleving, waarin ieder mens tot zijn recht kan komen.

Redactioneel

Dit herfstnummer van het Bulletin is weer mooi gevuld. Het opent met een artikel van de Raad van Kerken over de verschillende Spirituele Belevingen rond Eucharistie en Avondmaal. Vervolgens kunt u meer lezen over de nieuwe vormen van vieren binnen de Regenboog. In Bij de Vieringen, blikken Ds. John Boon en Ds. Inge Smidt vooruit op een aantal vieringen die u de komende tijd kunt verwachten. Ook in dit Bulletin kunt u lezen over de gespreksronde die momenteel gaande is. Tevens wordt u uitgenodigd deel te nemen aan gespreksbijeenkomsten over Compassie, het jaarthema van de Regenboog.

In Uit de AKM doet Ingrid Weitenberg verslag van de laatste AKM-vergaderingen en de AKM-dag. Astrid Delleman legt uit waarom zij de AKM verlaten heeft. Na de herinneringen aan Anka Ouborg, nodigt de AKM u uit te helpen bij de organisatie van een kloosterweekend. De komende periode zijn er diverse activiteiten waaraan u deel kunt nemen. Inge Smidt organiseert een avond over De Hooiwagen van Jeroen Bosch, John Boon verzorgt twee middagen in het kader van Een goed gesprek, Marianne Hoogervorst gaat in op symbolen en rituelen rondom Advent en Kerst, er zijn avonden voor jong volwassenen en jonge gezinnen en er is een filmavond. Wie van zingen houdt kan zich aansluiten bij Arcobaleno, dat medewerking zal verlenen aan de viering van Kerstmorgen. Half december is er een kerstmarkt in de Regenboog. Ook daar kunt u in dit Bulletin meer over lezen. Er zijn enkele mutaties in het Mierenboekje.

Frances Verhaar heeft de werkgroep Basiscatechese geïnterviewd, wat een mooi artikel opleverde.

Helaas is het rekeningnummer van het Bulletin enige tijd geblokkeerd geweest, waardoor niet alle financiële bijdragen aangekomen zijn.

Margriet de Groot deelt mee dat de blokkade opgeheven is. Rondom de Kerk zoekt redactionele versterking. We sluiten af met een herhaling van de oproep voor collectanten voor het Leger des Heils, de diaconale berichten van de Bakkerij, een korte levensbeschrijving van Franciscus van Assisi en de column van Corine Knoester.

Wij wensen u veel plezier toe bij het lezen van dit Bulletin en kijken uit naar de kopij voor het kerstnummer.

De redactie

Spirituele Belevingen Rond Eucharistie en Avondmaal

Majoor Jeanne van Hal van het Leger des Heils verzorgde de opening van de bijeenkomst van de Raad van Kerken

De Raad van Kerken laat de verschillende spirituele belevingen rond eucharistie en avondmaal in beeld brengen. De plenaire Raad heeft woensdag 11 september gesproken over de beleving van het sacrament in diverse kerkelijke tradities. Aanleiding was een startnotitie van een kerngroep, waarin een plan van aanpak stond om de ervaringen van mensen met brood en wijn verder voor het voetlicht te brengen.

Er waren veel afgevaardigden die vanuit hun kerken een bijdrage leverden aan het gesprek. Henk van Hout concludeerde dat de Raad een focus vraagt voor de verdere bezinning op de spiritualiteiten. Het gaat dan om vragen als: Wat vieren we nu eigenlijk? Wat ontvangen we? Wat herkennen we bij elkaar? Het gaat ook om de verschillende concrete praktijken van vieringen te benoemen. Daarbij komen vragen aan de orde als: Wie gebruiken bij elk van de kerken het sacrament? Zijn kinderen welkom? Wat is de frequentie; wekelijks of komt de mogelijkheid zelden voor? Zijn er speciale kledingvoorschriften? En naar de existentiële kant: hoe leven we vanuit het sacrament? Welke diaconale en welke mystieke consequenties zijn er?

Een derde cluster van vragen gaat door op de verdieping van de bezinning. Wat staat er in de bijbelse bronnen? Kunnen we die bronnen weer ontstollen? Wat is de samenhang van woord en tafel? Welke rol spelen elementen als de vredeswens, de voorbede, de collecte? Een vierde cluster van vragen speelt rond nieuwe trends, alternatieve belevingen, nieuwe praktijken die er ontstaan. De Raad deed een soortgelijke ervaring op bij de doop. Daar bleek de betekenis van water voor vele kerken een diepere betekenis te hebben, en de symboliek van de doopgedachtenis veel

prominenter op de agenda gekomen van enkele kerken. Mogelijk dat het perspectief van de verhouding tot de schepping, in toenemende mate actueel, zo'n invloed uitoefent op de beleving van eucharistie en avondmaal, suggereerde Henk van Hout.

Het moderamen en de kerngroep kregen de opdracht om nog iets nauwkeuriger te kijken naar de procesgang van de bezinning. De kerngroep had voorgesteld om alle parochies, kerken, gemeenten en raden van kerken de gelegenheid te bieden te reageren. In de vergadering kwam naar voren dat enige stroomlijning, misschien op een wat centraler niveau, de uitkomst duidelijker kan maken.

Prof. dr. Leo Koffeman had de discussie geopend als voorzitter van de beraadgroep Geloven en kerkelijke gemeenschap en als lid van de kerngroep. Hij herinnerde aan eerdere rapporten die er zijn verschenen, zoals het Lima-rapport over doop, eucharistie en ambt; en het rapport uit 1989 'Maaltijd des Heren en kerkelijk ambt', waarin de liturgische teksten van onder meer de drie Samen op Weg-kerken, de Rooms-Katholieke Kerk en de Oud-Katholieke Kerk verder geanalyseerd worden. Hoewel de rapporten een meer theologische en liturgische insteek hebben, is er toch ook sprake van 'gestolde geloofsbeleving'. Je kan dus de vraag stellen of de nieuwe insteek via de beleving echt een kans van slagen heeft.

Hij stelde verder de vraag in hoeverre de beleving van mensen werkelijk ruimte krijgt. Gaat het om de spiritualiteit van mensen, ook als die spiritualiteit haaks staat op de theologie van een kerk?, wilde Koffeman weten. Hij verwachtte nogal wat beleving van mensen die niet direct één op één aansluit bij de Augsburgse Confessie als het om lutheranen gaat of bij de transsubstantiatieleer van de officiële Rooms-katholieke Kerk als het om rooms-katholieke parochianen gaat.

Er kwam veel reactie vanuit de Raad. De één stelde dat de focus eenduidiger en strak zou moeten zijn. Liever meer je richten op de feitelijke communie dan vanuit de eucharistie breed uitwaaieren naar het hele leven. Een ander benadrukte de noodzaak van een goede balans tussen wat mensen geloven en wat de officiële leer is. Het komt de conclusies niet ten goede als de verkenning vooral een statistische nieuwsbrief is, waaruit blijkt dat mensen in de praktijk van alles geloven. Een ander adviseerde om als materiaal misschien wat minder richting teksten te denken en wat meer richting een filmpje t

De Evangelische Broedergemeente vertelde dat men zelf een Europees onderzoek is begonnen naar het avondmaal. Het gaat dan om praktische vragen als: gebruik je één kelk of meer bekers? Ga je per se in het wit aan het avondmaal of kan je ook een dagelijkse kloffie dragen? In hoeverre laat je kinderen toe aan het avondmaal? Daarachter staat uiteraard de beleving van het avondmaal, waarbij de praktische focus voorkomt dat men erg theoretisch en abstract blijft spreken.

Weer een ander raadslid benadrukte een ervaring in München opgedaan tijdens een kerkendag. Een bisschop had gezegd, dat God zelf de gastheer is. Dat was een uitspraak die haar geraakt had. Ze vroeg nadrukkelijk het referentiekader van de bijbel zelf bij de uiteenzettingen te betrekken. Het NPB (Nederlandse Protestanten Bond, red.) vertelde dat men in eigen kring zeer terughoudend omgaat met vieringen. Naast ceremonies met brood en wijn is er interesse voor nieuwe rituelen, bijvoorbeeld met vruchten. Quakers en Leger des Heils kennen geen direct sacrament. Maar bij het Leger des Heils bestaat wel zoiets als de heiligingstafel. Daarin kan toch een parallel liggen naar het sacrament van brood en wijn.

bron: www.raadvankerken.nl, september 2013

Medeleven

Als u mensen kent, die eenzaam zijn, ziek, of om een andere reden misschien bezoek op prijs zouden stellen, wilt u dat dan doorgeven aan één van de pastores?

Dank u.

Wekelijkse bloemengroet

De bloemen in de kerkzaal zijn na de dienst bestemd voor een ieder die daarvoor in aanmerking komt, als blijk van belangstelling van onze geloofsgemeenschap.

Indien u ons op daarvoor in aanmerking komende mensen wilt attenderen kunt u hun naam & adres / verpleegadres opgeven bij:

Atie Segaar
Primuladuin 3
Telefoon: 521 00 42

Nieuwe vormen van vieren

Zoals u ongetwijfeld gemerkt heeft, zijn we in oktober begonnen met het experimenteren en uitproberen van nieuwe vormen in de liturgie. Doel van dit experiment is te komen tot oecumenische zondagse vieringen waar christenen van verschillende gezindten zich thuis kunnen voelen en die ons inspireren, bemoedigen en voeden in ons geloof en samen christen zijn.

De aanleiding van het experiment is dat, door het aanhalen van (RK) kerkelijke regels de gezamenlijke wekelijkse viering van de Maaltijd van de Heer zoals we die in de Regenboog gewend waren, problematisch werd.

De uitdaging waarvoor we staan, is om een andere vorm voor onze vieringen te vinden, anders dan de viering van de Maaltijd, die volop recht doet aan de oecumenische gemeenschap. Een vorm, waarin we met vreugde uitdrukking kunnen geven aan de bestaande oecumene. Een vorm die een appel doet op de kerken om de oecumene niet te vergeten.

Om mogelijke misverstanden uit de weg te ruimen, zij hier vermeld dat we zullen proberen regelmatig vieringen van Woord en Tafel te houden, ook wanneer de fase van experimenteren afgerond is.

Waarom een 'ritueel van eenheid' invoeren? Omdat we in de Regenboog zo gehecht zijn aan de wekelijkse viering van de Maaltijd van de Heer, geeft een dienst met 'alleen maar' de viering van het Woord velen een bevreemdend en ontheemd gevoel. De goede Woord- en Gebedsvieringen het afgelopen jaar hebben anderen weer de ervaring gegeven dat ook dat een goede vorm kan zijn mits het karakter van de Regenboog daarin wel op een eigen manier tot uiting komt. Daarom zoeken we naar een vast element in de viering dat ons oecumenisch samen gelovig zijn bevestigt en bekrachtigt. In de maand oktober hebben we in het ritueel van eenheid het symbool van brood

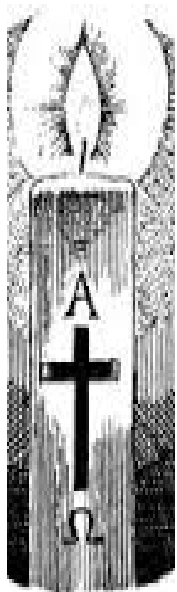
en zout (oud midden-oosters symbool van gastvrijheid: God/Christus, die in de viering gastheer is voor gelovigen ongeacht hun kerkelijke afkomst) uitgeprobeerd. We zijn heel blij met de vele reacties en opmerkingen op de evaluatieformulieren. Het geeft aan hoe betrokken u allen bent. En het helpt ons enorm. Zo hebben we al geleerd dat een symbool vooral duidelijk moet zijn met niet teveel eromheen. Het moet voor zichzelf spreken. Alleen een gebed, lied of gebaar kan ook al genoeg zijn. De komende tijd gaan we verder met andere symbolen en de suggesties die u ons heeft gegeven.

De commissie Anders Vieren

Bij de vieringen

Zondag 3 november vieren we zoals gewoonlijk Allerheiligen, Allerzielen, Hervormingsdag. In de Regenboog krijgt dat meestal de vorm van de gedachtenis van wie ons voorgingen. In een ver verleden, maar ook zij van wie we het afgelopen jaar afscheid moesten nemen. Hun namen worden genoemd en het licht van de Paaskaars zal hun kaarsen doen oplichten. Daarnaast is er voor ieder van de aanwezigen gelegenheid een kaars aan te steken voor wie zij gedenken. Zo zijn wij, die hier zijn en zij, die over de grens van het leven heengingen, even bij elkaar. zoals aangeduid wordt in het gedicht van Hanna Lam:

DE MENSEN VAN VOORBIJ

De mensen van voorbij
wij noemen ze hier samen.
De mensen van voorbij
wij noemen ze bij namen.
Zo vlinderen zij binnen
in woorden en in zinnen
en zijn wij even bij elkaar
aan 't einde van het jaar.

De mensen van voorbij
zij blijven met ons leven.
De mensen van voorbij
ze zijn met ons verweven
in liefde, in verhalen,
die wij zo graag herhalen,
in bloemengeuren, in een lied
dat opklinkt uit verdriet.

De mensen van voorbij
zij worden niet vergeten.
De mensen van voorbij
zijn in een ander weten.
Bij God mogen ze wonen,
daar waar geen pijn kan komen.
De mensen van voorbij
zijn in het licht, zijn vrij.

Hanna Lam (1928-1988)

Zondag 10 november valt in een week met heel veel activiteiten waarin het thema 'ik en de ander' centraal staan. Op 9 en 10 november is het Diakonaal Weekend in de Bakkerij. Daarin wordt een project opgestart om het voedselpakket van de voedselbanken gevarieerder te krijgen en tegelijk een daaraan verwant project om gezond te leren koken met een kleine beurs. Vooral bij mensen voor wie onze voedingsmiddelen niet vertrouwd zijn (vluchtelingen b.v.) een heel belangrijk aandachtspunt. Het is sowieso niet voor iedereen vanzelfsprekend om een uitgebalanceerd menu op tafel te zetten. Voor deze projecten worden (o.a.) kerken gezocht om ze te sponsoren. U hoort er meer van! Zelf starten we deze zondag met het jaarthema: **Compassie**.

Zandmandala van Compassie

Het leek ons goed naast alles wat ons bezig houdt in ons eigen kerk-zijn niet het zicht te verliezen op de roeping van de kerk in de samenleving als geheel. Compassie dus als aandachtspunt voor onze houding naar onszelf toe en naar anderen toe. We ontleen het woord aan het Engels, maar in goed Nederlands betekent het 'mededogen'. Sinds november 2009 circuleert dit woord wereldwijd in de beweging 'Charter for Compassion' (Handvest voor compassie). Deze beweging werd gelanceerd door de Britse schrijfster Karen Armstrong die al vele jaren boeken publiceert over de grote wereldreligies en die

probeert bruggen te slaan tussen de aanhangers van de verschillende levensbeschouwingen. Religieuze conflicten vormen volgens haar een zeer ernstige bedreiging van de wereldvrede en van de stabiliteit in samenlevingen. Zij won, als belangrijke hedendaagse denker, in 2008 de prestigieuze Amerikaanse TED-Award en werd daardoor in de gelegenheid gesteld om haar wens voor de wereld om te zetten in een concreet initiatief. Karen Armstrongs wens was dat er een Handvest voor Compassie zou komen gebaseerd op de universele Gulden Regel "Doe een ander niet aan wat je niet wilt dat jou wordt aangedaan. Ook in Leiden is dit handvest ondertekend. Het komend jaar gaat een 'Compassiebord' de kerken rond om ons aan te sporen stil te staan bij het grote gebod dat Jezus ons geleerd heeft en ons bewust ervan te zijn hoezeer onze levens verbonden zijn met dat van anderen. Ook op de basisscholen staat dat deze week centraal in de 'dag van het respect'.

We lezen deze zondag één van de bekendste gelijkenissen van Jezus: de barmhartige Samaritaan. "Wie is mijn naaste, Heer?", wordt Jezus gevraagd. "Van wie ben jij de naaste?", vraagt Jezus uiteindelijk op zijn beurt.

Op 24 november eindigt het kerkelijk jaar met de 3e zondag van de Voleinding, ook wel "Christus Koning" genoemd.

We zien door de tijden heen uit naar de komst van het Koninkrijk van God in alle heerlijkheid. In de lezingen voor deze zondag klinkt dan vaak door dat dat Koninkrijk niet zomaar komt. Voor dat het zover is kan er nog heel wat ellende gebeuren.

Dit keer wilde ik aan die lezingen (en ellende) voorbij gaan en me laten leiden door de gespreksmiddagen rond het boekje over het "hier en nu". Eén van de kernteksten zal uit Matteüs 6 zijn: Maak je geen zorgen voor de dag van morgen. Een tekst die niet op zichzelf staat maar volgt op de oproep van Jezus om eerst het Koninkrijk van God en zijn gerechtigheid te zoeken.

We rekenen op de bijzondere muzikale medewerking van Els Frankhuijzen (viool) en Swanette Jukema (dwarsfluit) zodat we ook in deze viering het Nieuwe Liedboek op een bijzondere wijze kunnen laten klinken.

Zondag 8 december vieren we niet alleen tweede advent, maar hopen we ook de Heilige Doop te bedienen aan Jim van den Berg, zoon van Arjan en Marjolein van den Berg en broertje van Emily.

Midden in de weken waarin we ons voorbereiden op de geboorte van een kind in Bethlehem en op de zondag waarop we

volgens de kerkelijke leesroosters horen over het werk van Johannes de Doper wordt ook bij ons een kind binnengebracht dat tot grote vreugde van zijn ouders en zusje geboren werd, en stroomt ook bij ons het water waarmee een nieuw mens(je) opgenomen wordt in de gemeenschap van Christus.

Ds. Inge Smidt, Ds. John Boon

Gespreksronde

Zoals eerder gemeld, besteed ik de mij toegemeten tijd aan gesprekken in de geloofsgemeenschap. Veel gesprekken hebben al plaats gevonden en voor de komende weken is de agenda royaal gevuld. Mijn ervaring van deze gesprekken is dat het goed is om met elkaar van gedachten te wisselen over wat ons vanuit het geloof met elkaar verbindt en om naar elkaar te luisteren als het gaat om de mogelijkheden voor de toekomst. In elk gesprek lichten weer nieuwe aspecten op en deze gesprekken bevestigen mij in de overtuiging dat we een bloeiende kleurrijke geloofsgemeenschap kunnen zijn, waarin velen blijk geven van hun betrokkenheid. Omdat de beschikbare tijd maar beperkt is, kan ik maar een klein gedeelte van de geloofsgemeenschap bezoeken. Mijn keuze van de adressen is tamelijk willekeurig: mensen die vanaf het begin bij de geloofsgemeenschap betrokken zijn, mensen van buiten de Merenwijk, ouderen, ouders met kinderen, jongeren, mensen meer aan de rand of buiten de kerk.

Wanneer u geen uitnodiging ontvangen hebt, komt dat dus uitsluitend omdat er niet de tijd is om iedereen te bezoeken. Als u toch graag aan deze gespreksronde mee wilt doen, dan is een mailtje, telefoontje of kaartje (in de hal van de Regenboog) -graag voor half november- voldoende om tot een afspraak te komen. Ik kom graag naar u toe.

Met vriendelijke groet,
John Boon

Gespreksavonden jaarthema compassie

De vanzelfsprekendheid voorbij. Zo zou je het bestaan van de Regenboog op dit moment kunnen benoemen. En niet alleen dat van de Regenboog maar eigenlijk van alle kerken, hier in Leiden en in vele andere steden en dorpen. Ook in de Regenboog verkeren we in stormachtig weer. Toch horen we voortdurend leden van de geloofsgemeenschap zeggen: 'we houden elkaar wel vast!'. Op de startzondag werd dat zichtbaar gemaakt in de groepen die ons lieten zien hoe we met elkaar, de armen om elkaar heen, verder willen. Want: we willen niet alleen.

Daarvoor zou het heerlijk zijn als we ook weer intensief met elkaar in gesprek gingen. In vroeger jaren hadden we series avonden die een seizoen lang maandelijks gehouden werden. Tijdens die avonden raakte je vertrouwd met elkaar en verdiepten zich de gesprekken. De laatste tijd blijkt het bestaan zo druk, dat we ons meestal beperkt hebben tot enkele avonden, of series van enkele weken.

Toch willen we dit jaar een poging doen elkaar weer langer te ontmoeten, misschien daardoor ook intensiever. En zo met elkaar sterker te worden.

We doen dat aan de hand van avonden over het jaarthema 'Compassie'. Christiane Berkvens en Ad Alblas schreven bij dit thema het boek 'Catechismus van de Compassie'. In dat boek staan een aantal

thema's die ieder een vindplaats van God en van zijn én ons mededogen vormen in de maatschappij.

Om u een idee te geven: het boek snijdt thema's aan als gelijkheid, verbondenheid, verzoening, rechtvaardigheid, vrijheid, God, liefde. Deze onderwerpen worden benaderd vanuit de kunst, de Bijbel, de literatuur, verhalen van mensen, filmfragmenten enz. De thema's geven aanleiding tot diepgaande gesprekken: over hoe je in het leven staat, wat je belangrijk vindt, waar je God in ervaart en waar niet. Zo geven ze aanleiding tot verdieping en ontmoeting, voor humor en voor een aanscherping van je eigen blik op het leven om ons heen.

We hopen dat veel leden van de geloofsgemeenschap deze middagen of avonden zullen bezoeken. Niet alleen om de thema's, al zijn ze stuk voor stuk boeiend genoeg, maar meer misschien nog voor de onderlinge verbondenheid en verdieping. De afgelopen jaren heb ik met deze thema's gewerkt in de eindexamenklassen van een middelbare school en me daar steeds afgevraagd wat er wel niet uit kon komen als je deze thema's in het midden legt van mensen met meer levenservaring. Een boeiende uitdaging voor mensen van jong tot oud. Geen lezing, maar een uitwisseling van inzichten, gedachten en concrete ervaringen op het grensvlak van geloof en maatschappij. Om zoveel mogelijk mensen de mogelijkheid te geven deze bijeenkomsten te bezoeken staan elke maand een middag en een avond gepland. In november zijn dat bij voorbeeld maandagmiddag 18 november (vier uur, Regenboog) en dinsdagavond 19 november (acht uur, Regenboog). Zowel op de middag als op de avond wordt hetzelfde thema behandeld. Wilt u dus graag komen, maar kunt u 's avonds niet, dan is de middagbijeenkomst een mogelijkheid. Omgekeerd geldt hetzelfde. Deze opzet is een experiment. We hopen op deze manier het zoveel mogelijk mensen mogelijk te maken om te komen zodat het gesprek in de Regenboog weer op volle sterkte gevoerd kan gaan worden en we elkaar weer regelmatig (ook buiten de vieringen) kunnen ontmoeten. Van harte welkom, te beginnen op 18 (16.00u) en 19 (20.00u) november in de Regenboog.

Inge Smidt, pred.

Uit de AKM.....

In september is de AKM weer met frisse moed van start gegaan. Op de eerste vergadering werden vooral een aantal praktische zaken afgehandeld en afgesproken. Zo is er een commissie ingesteld (Ada Minne, Joke Langeveld en Harry Delemarre) die op zoek gaat naar kandidaten voor de AKM-wisseling volgend jaar. Verder is het Jaarprogramma doorgenomen. Thema voor dit jaar is 'compassie'. In 2009 tekenden een groot aantal geestelijke leiders het *Charter for Compassion*, het Handvest van compassie. Sindsdien komt het thema compassie steeds vaker voor op de agenda's van de kerken. We sluiten ons daar graag bij aan. Elke maand zal er zowel een middag- als een avondbijeenkomst (met hetzelfde programma) zijn over een aspect van compassie.

Ook willen we als Regenboog actief participeren in de Week van de Eenheid (januari 2014) bij voorkeur in samenwerking met andere Leidse kerken. In het voorjaar hopen we een kloosterweekend voor Regenbogers te kunnen organiseren (zie elders in dit Bulletin). Een aantal activiteiten van vorige jaren worden voortgezet. De folders met een overzicht van alle activiteiten tot januari liggen inmiddels in de hal. Helaas moesten we in september afscheid nemen van Astrid Delleman. We bedanken haar voor haar inzet en betrokkenheid, haar bijdrage als secretaris en haar persoonlijke inbreng. Astrid vertegenwoordigde in de AKM de niet-kerkelijk-gebondenen.

Op 21 september was de AKM een hele dag bijeen om dieper in te kunnen gaan op de huidige gang van zaken en nieuwe beleidslijnen te ontwikkelen. Op dit moment hebben we te maken met krimpen van de kerken. Dat werkt ook door in onze geloofsgemeenschap. Behalve dat het aantal leden afneemt en de gemiddelde leeftijd steeds ouder wordt, krijgen we ook te maken met een vermindering in toewijzing van beroepskrachten. Bij het maken van beleid moeten we daar rekening mee houden. Het betekent keuzes maken: waar leggen we onze prioriteiten? Richten we ons op het behouden en consolideren wat we hebben? Proberen we aansluiting te zoeken bij nieuwe vormen van kerk-zijn en open te staan voor de godzoekers van deze tijd? En dan: waar zetten we beroepskrachten voor in en wat kunnen we zelf? Al met al heel wat vragen waar we niet een, twee, drie uit zijn. Gelukkig kunnen we constateren dat de onderlinge verhoudingen goed zijn en dat er een grote betrokkenheid van de geloofsgemeenschap is. Dat geeft ons de drive om enthousiast verder te gaan.

In de oktobervergadering heeft de AKM de begroting voor 2014 behandeld. Kijkend naar het resultaat van dit jaar (tot oktober) mogen we ervan uitgaan dat we volgend jaar op dezelfde voet voort kunnen gaan en is er een sluitende begroting gemaakt. Verder heeft de AKM het concept beleidsplan van de PGL, de Protestantse Gemeente Leiden, bestudeerd en besproken wat de gevolgen hiervan voor onze geloofsgemeenschap zijn, nu direct en in de toekomst. We

willen graag naar voren brengen dat het oecumenisch karakter van onze geloofsgemeenschap de wijkgemeente Merenwijk iets extra's geeft, een meerwaarde heeft.

Ingrid Weitenberg, Voorzitter AKM

Afscheid Astrid Delleman

Beste mensen

Dit jaar is er veel gebeurd en veranderd in de Regenboog, inherent aan externe en interne omstandigheden.

Gedurende dit jaar voelde ik dat mijn motivatie afnam om in de AKM deel te nemen, m.n. door verschil in visie en werkwijze. Daar ik gekozen ben uit uw midden, wil ik daarom op deze wijze mijn beslissing kenbaar maken dat ik niet meer "van harte" kan doorgaan met mijn AKM werk en me terug trek.

Ik heb bijna drie intensieve en leerzame jaren gehad binnen de AKM waarin ik hoogte- en dieptepunten heb meegemaakt, waarvan ik voel dat de periode jan 2010-dec. 2012 "goed" was. Ik heb de samenwerking met de diverse mensen zeer gewaardeerd en heb de Regenboog leren kennen als een verzameling veelal goed willende mensen, gericht op "meer".

Ik dank God voor Zijn inspiratie die ik als AKMer mocht ervaren. U dank ik voor uw vertrouwen en voor wat we samen hebben kunnen doen.

Ter afsluiting een overdenking die mijn periode in de AKM mooi weergeeft:

Open staan

Wie voor God open staat
Staat op een heel andere wijze tussen de mensen

Wie open staat voor de mensen
Staat op een andere wijze tegenover God

Wie voor God en de mensen open staat
Staat op een heel andere wijze tegenover zichzelf.

W Bruijninktx

Veel Geloof-Hoop-Liefde! Astrid Delleman

Opbrengst collecten september 2013

Datum	1e mandje	2e mandje	kindernevendienst	Bestemming 2e mandje
1-sep	€ 106,69	€ 113,30		PGL Predikants- Kerkelijkwerker plaatsen
8-sep	€ 260,00	€ 135,60		Diaconie
15-sep	€ 154,75	€ 120,05		Pax Christi/IKV
22-sep	€ 107,55	€ 96,35		JOP Jongerenzondag
29-sep	€ 105,30	€ 100,00	18,05	Diaconie

Ter Nagedachtenis aan Anka Ouborg

Op 18 september overleed Anka Ouborg op de leeftijd van 66 jaar.
Zij woonde Spiegelkarper 11.

John Boon

Op weg naar Megen.....

Je hoort het wel meer: mensen die een paar dagen naar een klooster gaan. Ze zijn protestant of katholiek of misschien religieuze zoekers. Meestal zoeken ze rust en stilte. Even afstand nemen van de wereld waarin je woont en leeft. Jezelf opladen en jouw innerlijke bron laten borrelen. Je laten meenemen met het ritme van het klooster. Ze doen dat als individu of in een groep.

De AKM heeft in haar vergadering van september jl. besloten het idee te onderzoeken of er in onze geloofsgemeenschap ook mensen zijn die gezamenlijk een paar dagen naar een klooster zouden willen. Een groep van 5 tot 10 mensen zou mooi zijn. Het klooster waar wij in eerste instantie aan denken is het klooster van de Franciscanen in Megen

De vraag die wij als AKM u allereerst zouden willen stellen, is of er onder u mensen zijn die dit kloosterbezoek zouden willen organiseren. Natuurlijk hoeft u dat niet alleen te doen. Harry Delamarre is aangewezen om het een en ander te coördineren. U kunt zich bij hem (tel. 5213610) of bij iemand van de AKM aanmelden.

De hooiwagen (Jeroen Bosch)

Dinsdag 29 oktober is er een avond, waarin we door de tijd reizen naar de Middeleeuwen. Het is de periode van de Moderne Devotie. De broeders van het gemene (gewone) leven scholen jongeren: in Latijn, in de wetenschappen van die tijd. Maar ze scholen ze ook in het geloof. Geloof vind je niet alleen binnen de kerk. Jij staat als mens voor God, leren ze hun jongeren. Een boeiende en eigenlijk hele moderne opstelling. Eén van hun leerlingen is een jongen uit Den Bosch, die later een beroemd schilder wordt. Eén van zijn werken is de hooiwagen. Hij schildert dit tafereel zelfs twee keer. Eén exemplaar hangt in het Prado, één exemplaar in het Escorial, beide in Spanje.

Samen kijken we naar de Hooiwagen van Bosch en proberen we te achterhalen welke boodschap de schilder met zijn vreemde figuren aan de kijker probeert te geven. Tegelijk stelt het schilderij ons de vraag over onze eigen plaats in heel die wonderlijke wereld van Bosch of misschien in heel die wonderlijke wereld van ons.

Dinsdag 29 oktober, 20.00u Regenboog.
Inge Smidt, pred.

Een goed gesprek

Op donderdagmiddag 7 november is het volgende gesprek over "spiritualiteit en christendom" naar aanleiding van het boekje "Alleen de hond leeft in het hier en nu" (uitgave Meinema, ISBN 9789021143132, 96 pagina's, € 12,50) van Koen Holzapfel. Na een eerste verkenning over het "hier en nu" in zowel het Bijbels perspectief als vanuit de moderne spiritualiteit, zijn we de vorige keer wat dieper ingegaan op alle vragen die samenhangen met het vertrouwen op (de zorg van) God en het leven vanuit de verwachting van Gods toekomst.

Nu zullen we stilstaan bij de toekomstgedachte in de Bijbelse apocalyptiek en de profetieën en het geloof in de

opstanding en een leven na de dood (blz 45-70). De laatste keer -28 november- staan begrippen als utopie-visioen-hoop (blz 73-94) centraal. U bent van harte welkom. We starten om 16.00 uur in het Stiltecentrum en praten na afloop nog even na.

John Boon

Symbolen en rituelen rond Advent en Kerst.

Zondag 1 december, aansluitend aan de viering, is er een bijeenkomst over symbolen en rituelen rond Advent en Kerst o.l.v. Marianne Hoogervorst. Wilt u meer weten over de figuren rond de kerststal, waarom we lichtjes in de kerstboom doen of wat de kleur paars met advent te maken heeft, dan bent u van harte uitgenodigd op zondag 1 december om 11.15 uur.

Ingrid Weitenberg

Jong-volwassenen

Maandag 11 november, om 19.45uur komen de jong-volwassenen weer bij elkaar in de pastoreskamer.

We praten met elkaar en wisselen inzichten uit aan de hand van profeten die de deelnemers aanspreken. Deze avond staat de profet Daniël in de aandacht.

Mocht je zin hebben om ook te komen: Wander geeft je graag informatie over de groep en alles wat je verder wilt weten.

Adres: wander_gubler@hotmail.com

Inge Smidt, pred.

Jonge gezinnen

De ouders van de jonge gezinnen hopen bij elkaar te komen op maandag 4 november a.s. om 20.15 uur.

Als je het leuk vindt om ook te komen: van harte welkom. Jan-Pascal geeft je graag verdere informatie, ook over de plaats waar we bij elkaar komen.

Adres: janpascal@vanbest.org

Inge Smidt, pred.

Over film gesproken

Genieten van een film met een goed verhaal en daarna met elkaar praten over wat ons heeft geraakt. Ook dit seizoen kan dat weer. De

eerste avond die opnieuw onderleiding staat van ds. Ronald da Costa is op **woensdag 11 december**. De avond begint om 19.30 uur in het Stiltecentrum. Toegang € 5,-
Dit keer betreft het een Deense dramafilm uit 2012. De film is gebaseerd op een scenario van Tobias Lindholm en Vinterberg. De film toont een hoofdpersoon die slachtoffer wordt van massahysterie nadat hij is beschuldigd van seksueel misbruik van een kind.
Kom op tijd, we beginnen om **19.30** te draaien!

De werkgroep MOV/ZWO wil, evenals twee jaar geleden, opnieuw in december 2013 een gezellige en sfeervolle Kerstmarkt

organiseren, die hopelijk net als toen weer een prima resultaat zal opleveren. Hiermee wil onze werkgroep dan niet alleen een doel ver weg, maar ook een goed doel in onze eigen omgeving steunen.

In verband hiermee vragen wij u allen om mee te denken!!!

Dus: weet u een goede bestemming, zowel ver weg als dichtbij, laat het dan a.u.b. weten!

Dit kan aan de leden van de werkgroep, maar u mag/kan het ook mailen aan:

ines@voets-vankampen.nl

Alle suggesties worden verzameld en doorgesproken, waarna wij dan een keuze zullen maken.

De Kerstmarkt zelf zal worden gehouden op zaterdag 14 december a.s. en nadere mededelingen hierover, alsmede m.b.t. het inleveren van spulletjes c.q. het eventueel meehelpen volgen nog.

Wel willen wij u ook alvast vragen om eens te kijken of u nog leuke, aantrekkelijke goede spulletjes in de kast hebt liggen, die u niet meer gebruikt, maar die nog wel heel geschikt zijn om dan te verkopen.

Het gaat uiteraard om Kerstspullen, maar ook b.v. om speelgoed, boeken, cd's, dvd's, shawls, byouterie etc.

Wij zouden er heel graag weer een echte "Regenboogdag" van willen maken en wij hopen daarbij ook op u te mogen rekenen.

Denk met ons mee, doe met ons mee!

Wij laten ons graag verrassen door uw idee, maar ook met alle mogelijke goed te verkopen spullen.

Ines Voets-van Kampen

Zingen op Kerstochtend

Wie wil er meezingen op kerstochtend? Met Kerstmis hebben we in de Regenboog een nachtdienst en een dienst in de ochtend. Het Regenboogkoor zal de nachtdienst ondersteunen en Arcobaleno ondersteunt de ochtenddienst.

Arcobaleno verrijkt de dienst met meerstemmige liederen - middeleeuws tot en met modern. En natuurlijk ondersteunen we de gemeente met haar zang.

Oefenen doen we elke zaterdagmiddag van vier tot half zes, vanaf 2 november, in de kerkzaal.

Als je een beetje geoefende stem hebt, en graag een keer mee wilt doen, meld je dan aan bij Pieter Schrijnen – pieterschrijnen@gmail.com.

Mutaties Mierenboekje

verwijzing			
pag	item	actie	gegeven
4	Alg. Kerkelijke Merenwijkraad	doorhalen	Astrid Dellenan
11	MOV/ZWO	toevoegen	Ines Voets 5220490
14	Bulletin Bezorgers	toevoegen	John Boon 5222723
26	na Voets, F.W.M.M	toevoegen	Voets- van Kampen email: ines@voets-vankampen.nl,

BASISCATECHESE ENTHOUSIAST VAN START GEGAAN

*Achterste rij, vlnr: Karin van Dorsselaer, Alize de Witt, Sjoerd de Jong, Tjeerd Veenstra, Franka Hogewoning;
Voorste rij vlnr: Gabriela en Wiktorja Frontczak, Yeshe Kaelani en Ricardo Schenkel.*

Catechese wordt er al lang gegeven in de Regenboog. Karin van Dorsselaer leidt voor het 12e jaar een basiscatechesegroep. Ze kan zich nog goed herinneren dat Geert van der Bom dat deed. John Boon heeft het daarna van Geert overgenomen. Op een bepaald moment heeft hij Karin, die van katholieke huize is, gevraagd samen met hem een team te vormen. Zo ontstond er een mooi evenwicht tussen protestant en katholiek. Ieder heeft vanuit de eigen traditie net een andere manier om naar de dingen te kijken en legt eigen accenten. Zo maakte Karin er John bijvoorbeeld op attent dat in het programma de Heiligen niet ter sprake kwamen. Dat onderwerp werd toen in het programma opgenomen. Toen John met emeritaat ging, moest het team opnieuw worden aangevuld. Er was nu geen dominee meer beschikbaar. Gelukkig vond Karin Alize de Witt, die vanuit

haar werk in het onderwijs al gewend was met kinderen om te gaan, bereid deze taak van John over te nemen. Alize is protestant en zo bleef de oecumene in de leiding van de Basiscatechese in stand.

Elk jaar worden de kandidaten voor de basiscatechese (globaal gesproken de kinderen die naar groep 8 gaan) persoonlijk uitgenodigd. Dit jaar zijn er 18 uitnodigingen verstuurd en hebben zich 7 jongeren aangemeld, waarvan vier jongens en drie meisjes. Er zijn jongeren bij die regelmatig in de kerk komen, maar ook voor wie dit weer een eerste stap is na de Eerste Communie of Kom aan Tafel. De jongeren zijn gemotiveerd. Het is niet zo dat ze zich alleen maar door de ouders laten sturen. Ze hebben een positieve verwachting van de Basiscatechese.

Alize: "Nog één jaar en dan gaan ze naar de brugklas. In dit jaar leren de jongens en meisjes over zichzelf te praten. Het is nieuw

om in een groep persoonlijk te worden. De één is opener dan de ander. Daarom is het zo belangrijk dat er een omgeving is, waarin je je als jongere veilig kan weten. Zo'n uurtje samen op een persoonlijke manier bezig zijn met een kaarsje aan geeft rust."

Karin: "De jongeren hebben de kans na te denken over zichzelf en de wereld en hoe je je daarin verhoudt tot elkaar en God. In de Bijbel staan geloofsverhalen van mensen die ook van alles in het leven hebben ondervonden en die verhalen zijn er dus ook voor hen. In de eerste bijeenkomst hebben we gezegd: "We beschouwen jullie geloof als een ruwe diamant. Als er een ruwe diamant tussen de kiezelstenen op een tuinpad ligt, dan zie je niet meteen dat zo'n steen iets moois kan zijn. Die wordt pas mooi als je de steen in al zijn facetten slijpt. Wij gaan jullie dit jaar leren om je eigen diamant te slijpen en iedereen doet dat op zijn eigen manier. Na een jaar is de diamant niet af. Aan de diamant moet je je hele leven blijven werken."

Karin en Alize besloten vorig jaar dat de cursus wel eens een opfrisbeurt verdiende, vooral ten aanzien van het taalgebruik. In de cursus stonden woorden die jongeren van nu niet meer gebruiken. Ze bezochten een avond van de PKN over kinder- en jongerencatechese. Op die avond werden onderwerpen behandeld zoals: Hoe ga je met jongeren om; met jongeren die soms wel en soms niet naar de kerk willen; hoe houd je de jongeren erbij; hoe laat je hen in hun waarde. Er lag daar ook nieuw materiaal voor de Basiscatechese. De thema's waren hetzelfde, maar werden meer benaderd vanuit de belevingswereld van jongeren van nu.

Het programma van de Basiscatechese is verdeeld in twee blokken. Het 1e blok loopt van september t/m december en het 2e blok van januari tot aan de afsluitende viering in mei. De ouders worden na de eerste drie weken uitgenodigd en krijgen dan een kijkje in het programma.

Het eerste thema in blok 1 gaat over: "De wereld en Jij". Het onderwerp dat daar het eerst ter sprake komt is "Vrij zijn". Daarbij is het belangrijk dat je voor je eigen mening kan en durft uit te komen. Alize: "Ik vind het belangrijk dat bij het programma verwerkingsmogelijkheden zijn meegegeven, zodat de jongeren ook zelf met het onderwerp aan de slag kunnen. Over vrijheid hebben de jongeren een "Elfje" gemaakt. Dit is een gedichtje dat in de eerste regel met één woord begint, de tweede regel heeft twee woorden, de derde drie en de vierde vier.

Het wordt in de vijfde regel weer met één woord afgesloten. Hier volgen twee van de zeven gedichtjes over:

Vrijheid.

alleen
als we
allemaal vrij zijn
leven we echt helemaal
samen

leven
zonder zorgen
is voor iedereen
samen moet je vertrouwen
vrijheid

Andere thema's die aan de orde komen zijn: "De Bijbel en Jij".

De Bijbel: Wat is dat voor een boek? Het gaat over de aartsvaders Abraham, Isaak en Jacob. Over Mozes en de tien Woorden en over Jesaja en andere Profeten.

In "God en Jij" wordt er over de Beelden van God gesproken. Gaat het over God ontmoeten en praten met God (mediteren en bidden). Sinterklaas valt in deze tijd en natuurlijk wordt er feest gevierd en worden er surprises gemaakt. Maar ook zal er verteld worden over Sint Nicolaas, de bisschop van Myra. In de advent gaat het over het leven van Jezus en Jezus als verhalenverteller.

Het 2e blok van de cursus begint met: "De Kerk en Jij". Paulus en de vroege kerk, de kerkvaders en missionarissen komen erin ter sprake. Er wordt gekeken naar de vele manieren om kerk te zijn, gesproken wordt er over de Reformatie en de Oecumene. Maar ook, over wat zoek je in de kerk, wat doen mensen in de kerk? Daarbij is het goed naar de kerkelijke kalender en de feestdagen te kijken en de kerkdienst eens te bespreken naar vorm en inhoud.

Het laatste thema is:

"Geloven en jij". Het begint met het onderwerp afscheid nemen en omgaan met verdriet en tegenslag. Stil wordt gestaan bij Aswoensdag en de 40-dagentijd. Waar is geïnspireerd geloven te vinden, Leger des Heils; werken van Barmhartigheid. M(atteüs) 25 (Een jongerenclub van de Bakkerij die diaconaal werk doet). In deze tijd staat er ook een uitstapje gepland. Vorig jaar ging dat naar het Catharijneconvent in Utrecht. Mogelijk zal dit jaar een bezoek gebracht worden aan het

Joods Historisch Museum dat evenals het Catharijneconvent speciaal een programma voor jongeren heeft. In dit blok wordt verder nog ingegaan op symbolen, de Geloofsbelijdenis en wat geloven voor jou betekent. Op de vele manieren van geloven: God, Allah en al die andere namen. Dan is er de Goede week met de kruisweg en gaat het over gedenken en herinneren. De laatste drie keren van de Basiscatechese worden besteed aan de voorbereiding van de afsluitende viering. Dat kan in de vorm van toneel, een verhaal of een voorleesspel. Gedurende het jaar zijn er in de kerk bijzondere vieringen zoals bijvoorbeeld startzondag. Karin en Alize nodigen de jongeren van de Basiscatechese speciaal uit om deze vieringen samen te bezoeken.

Een jaar is uitgetrokken om met de jongeren in een intensief programma op weg te gaan om hen de gelegenheid te geven zichzelf, elkaar, de wereld en God te leren kennen. Dat vergt nogal wat van de leiding. Geloof speelt voor zowel Karin als Alize een belangrijke rol. Karin: "Geloof is er om in de praktijk gebracht te worden. We hebben allemaal een missionaire opdracht. Als je gelooft is er een lichtje dat gaat schijnen en daar moet je andere mensen blij mee maken. Ik werk als tekstschrijver/vertaler. Het gesprek met een klant kwam een keer op het geloof. Hij zei tegen me: "Wat is het toch een verademing om aan iemand te kunnen mailen, dat ik geen afspraak kan maken, omdat ik vormselvoorbereiding van mijn zoon heb. Dat iemand weet waar ik het over heb". Naast de Basiscatechese, ben ik lid van de Werkgroep Kindernevendienst en de Werkgroep Vorming en Toerusting."

Alize: "Ik ben blij dat ik bij de Basiscatechese gekomen ben. Het is ook heel goed voor mezelf. Ik houd me daardoor veel bewuster met het geloof bezig. Vroeger als kind was het heel gewoon dat je naar de kerk ging. Je vriendinnen gingen ook. Nu is het een uitzondering als jongeren naar de kerk gaan.

Karin en Alize willen jongeren graag mondiger maken. Hen laten ontdekken wat hun geloof betekent en dat dat geloof er ook echt mag zijn. Ze iets laten ervaren van de rijkdom die ze mee kunnen dragen. Al zou dat een tijdje op de achtergrond raken, op een bepaald moment laait dat gewoon weer op, maar dan moet het er wel eerst geweest zijn.

Interview + foto: Frances Verhaar

Rekeningnummer Bulletin

Onlangs is gebleken dat het gironummer 4014900 voor betalingen voor het Bulletin niet meer beschikbaar is. Dit euvel is inmiddels verholpen. U kunt alsnog uw gift/betaling op dit rekeningnummer 4014900 t.n.v. A.K.M./adm.Bulletin doen. Excuses voor het ongemak.

Margriet de Groot

Rondom de Kerk

Wie wil de Regenboogpagina's in Rondom de Kerk (RK kerkblad voor Leiden en omstreken) gaan verzorgen? Het blad verschijnt 8 x per jaar. De kopij bestaat uit stukjes over wat er te doen is (geweest) in de Regenboog (op te vragen bij Bulletin, website of weekagenda), eventueel een bezinnende intro of gedicht, en een agenda met vaste en actuele activiteiten. Je mag je journalistieke aspiraties uitleven en op pad gaan voor leuke interviews, verslagen en foto's, maar het werk kan ook geheel vanachter de computer gedaan worden. Het gaat uitsluitend om het aanleveren van de kopij. De lay-out wordt door Rondom de Kerk gedaan.

Is dit iets voor u? Neem dan contact op met Frances Verhaar (francesverhaar@zonnet.nl) of Ingrid Weitenberg (ingridjam@hotmail.com)

Het Leger des Heils zoekt collectanten

In het vorige Bulletin heb ik u verteld waarom ik mij beschikbaar heb gesteld voor het collectewerk van het Leger des Heils. Ik hoopte dat meer mensen geraakt zouden worden door dit nog steeds belangrijke werk dat het Leger des Heils doet. Die hoop is

toegenomen nu een eerste collectant zich gemeld heeft. Immers als één collectant over de dam is Graag roep ik u op dit goede voorbeeld te volgen en een beetje van uw tijd beschikbaar te stellen voor het goede doel. In principe gaat het om één avond van 1½ uur (het gunstigst is tussen 18.00 en 20.00 uur) in uw eigen omgeving. Wie de smaak te pakken krijgt kan ook meerdere avonden collecteren. Dat kunt u zelf beslissen. De collecte wordt

gehouden **in de week van 25 tot en met 30 november 2013**? Aanmelden kan via de mail van het leger des Heils LdHLeiden@gmail.com of rechtstreeks bij mij j.f.boon@hetnet.nl of 071-522.27.23). Mailt of belt u even? Met vriendelijke groet,
John Boon

Diaconale info vanuit De bakkerij

Meedoen aan een activiteit van M25?

Het seizoen van het diaconaal jongerenproject M25 Leiden voor 12 tot 17 jarigen gaat weer van start. Het wordt weer een heel afwisselend programma in dit nieuwe seizoen met een aantal succesvolle activiteiten in de herhaling, maar ook een heel nieuwe activiteit als: appels plukken voor de Voedselbank! Er zijn nog een paar lege plekken die we samen met de deelnemende jongeren zullen invullen gedurende het jaar. Kortom: M25 Leiden maakt weer een vliegende start!

Wat staat er deze herfst op het programma?
In oktober: Activiteit 1. Armoede en budget. Je krijgt onder andere een rondleiding bij de Voedselbank en gaat appels plukken in Lisserbroek voor de Voedselbank. Ook wordt er vast vooruit gekeken naar de volgende activiteit.

In december: Activiteit 2. Dak- en thuisloos. Je krijgt een introductie over de activiteit en gaat samen met daklozen soep uitdelen op de Haarlemmerstraat. Daar worden ook kerstballen verkocht en mutsen, wanten en sjaals ingezameld. Die breng je daarna bij de dak- en thuislozen. Ook dan wordt de volgende activiteit (in maart) voorbereid.

Meer informatie over de activiteiten (het hele programma 2013-2014) vind je op www.m25leiden.nl of op www.debakkerijleiden.nl

Als je aan één of meerdere activiteiten wilt meedoen, stuur dan een e-mail aan jeroenernst@debakkerijleiden.nl met daarin je naam, telefoonnummer (mobiel) en aan welke activiteit je wilt meedoen.

Diaconaal Weekend 2013 in teken van Lekker Gezond Goedkoop

Soms is je budget erg krap of woon je alleen en schiet het er wel eens bij in om wat uitgebreider en met aandacht te koken. Of je hebt problemen met je gezondheid en de bijbehorende diëten ontnemen je het plezier om iets lekkers klaar te maken.

In dat geval wil het project Lekker Gezond Goedkoop een steuntje in de rug bieden. Dit project, dat begin 2013 experimenteel van start ging onder de werktitel "Cuisine Anti Crise", is een initiatief van ds. Françoise Weber van de Waalse Kerk in Leiden, samen met Cello, een samenwerkingsverband van Leidse huisartsen en diëtisten, en wordt ondersteund vanuit Diaconaal Centrum De Bakkerij. Het project kent twee trajecten:

Verzamel-Gezond-Actie

Een initiatief om binnen de Leidse kerken producten te verzamelen ter aanvulling van het bestaande voedselpakket van de Voedselbank. Het gaat om voedingsmiddelen die daarin op dit moment nog ontbreken voor de bereiding van uitgebalanceerde gezonde maaltijden.

De Voedselbank biedt haar cliënten wekelijks een goed verzorgd pakket, maar is daarbij afhankelijk van het bestaande aanbod. In dat aanbod zit niet alles wat nodig is voor gezonde maaltijden, zoals bijvoorbeeld eiwitrijke producten: vis, vlees en peulvruchten.

Binnenkort wordt de Verzamel-Gezond-Actie bij de Leidse kerken geïntroduceerd met een poster, flyer en een lijst van de benodigde producten. Via deze gerichte inzameling kunnen de Leidse kerken een bijdrage leveren aan een verbeterd voedselpakket voor de cliënten van de Voedselbank Leiden.

In het pakket van de Voedselbank wordt ook een uitnodiging meegegeven voor deelname aan de kook-ateliers van *Zinvol Koken*.

b. Zinvol Koken
Kook-ateliers van drie bijeenkomsten waarin telkens zes deelnemers leren een goedkope en gezonde maaltijd te bereiden met eenvoudige ingrediënten. Er is aandacht voor voeding en gezondheid, budgetbeheer, leefstijl en levensvisie.

Zinvol Koken is vooral bedoeld voor mensen die door geldzorgen, gezondheidsproblemen of een groeiend sociaal isolement op zoek zijn naar nieuwe mogelijkheden om hun kook- en eetgewoonten op een creatieve manier en in een gezellige omgeving te verbeteren.

Het wil mensen al doende leren minder afhankelijk te zijn van hulpverlening zodat ze weer de regie over hun eigen leven krijgen. Een kook-atelier start zodra er een sponsor gevonden is en een passende locatie waar voldoende ruimte en faciliteiten zijn om te koken en gezamenlijk te eten.

In de opstartfase van het project hebben bijv. de Waalse Kerk, de Oud Katholieke Kerk en de Stichting Community Service Rotary Leiden al een atelier financieel ondersteund.

Tijdens het Diaconaal Weekend van 9 en 10 november a.s. vraagt Diaconaal Centrum De Bakkerij extra aandacht voor beide trajecten van het project Lekker Gezond Goedkoop. Naast informatie over het project worden er ook enkele activiteiten georganiseerd waar belangstellenden kennis kunnen maken met de werkwijze van de kook-ateliers. U kunt het programma vinden op onze website: www.debakkerijleiden.nl.

Diaconie Franstalige Afrikanen: Gemeenschapsvorming ter ondersteuning van de diaconie

DFA stemt haar hulpverlening af op de vraag en behoefte van de Franstalig Afrikanen in Leiden e.o. Terugkijkend op het eerste half jaar van 2013 is een verschuiving waar te nemen in de aard van de activiteiten van de DFA. Het eerste jaar werd voornamelijk directe (individuele) hulp gegeven aan schrijnende gevallen van - meestal - uitgeprocedeerde asielzoekers. Bijvoorbeeld onderdak, levensonderhoud of juridische ondersteuning. In het tweede projectjaar ligt de nadruk meer op schuldbegeleiding, studie/opleiding en gemeenschapsvorming. De Franstalig Afrikaanse mannen en vrouwen komen regelmatig bijeen in een zogenaamd 'Conseil de la communauté' om uiteenlopende onderwerpen te bespreken. Zo is de wens ontstaan een gemeenschappelijke onderneming op te richten in de vorm van een kapsalon. Plannen hiervoor worden verder uitgewerkt.

Multicultikoken

Ook in november en december wordt er weer gezamenlijk gekookt en gegeten bij de Multicultikookclub. Datum en locatie vindt u op de website van De Bakkerij: www.debakkerijleiden.nl

Franciscus van Assisi

De nieuwe paus heeft de naam Franciscus aangenomen en al laten zien dat hij grote sympathie heeft voor de levenswijze van deze heilige. Diens grote liefde voor God, zijn eenvoudige levenswijze en aandacht voor de meest kwetsbaren in de samenleving blijven een bron van inspiratie. Op 3 oktober is Franciscus

van Assisi op vele plaatsen herdacht. Wij volgen Franciscus hier op het pad van zijn leven.

Jeugd

Franciscus wordt in 1181 geboren in Assisi als de zoon van een rijke koopman. Hij heeft een onbezorgde jeugd. Vaak is hij de aanvoerder van feesten met vrienden. Over geld hoeft hij zich nooit zorgen te maken. Er is meer dan voldoende voor een leven in luxe.

Ridder

Franciscus voelt er niet zo veel voor om zijn vader op te volgen in de zaak. Hij droomt ervan om ridder te worden. Daarom gaat hij vechten in de oorlog tegen Perugia in 1202. Assisi wordt echter al snel verslagen en Franciscus belandt in een gevangenis in Perugia.

Weer thuis

Na een jaar wordt hij vrijgekocht door zijn vader en komt hij weer thuis. In de kerker is hij al ziek geworden en zijn gezondheid laat hem nog een tijdje in de steek. In deze tijd begint Franciscus steeds vaker na te denken over zijn leven en over God. Toch kiest Franciscus er nog een keer voor om ridder te worden. Het is 1205 als hij zich aansluit bij een expeditie tegen Apulië.

Een beslissende droom in Spoleto

Onderweg naar Apulië voelt Franciscus zich niet zo fit. In de buurt van Spoleto besluit hij even te gaan rusten. Dan krijgt hij een droom. Een stem zegt tegen hem, dat hij terug moet gaan naar Assisi. Daar zal hem duidelijk worden wat zijn werkelijke bestemming is. Franciscus geeft zijn kostbare wapenrusting weg en gaat terug naar huis. Daarna zal hij nooit meer wapens opnemen.

De zoektocht

Na terugkomst zoekt Franciscus naar zijn bestemming. Soms brengt hij dagen door in de eenzaamheid van de Monte Subasio vlakbij Assisi. Af en toe viert hij nog feesten met zijn vrienden. Steeds vaker denkt Franciscus over God. Dan vinden er twee belangrijke gebeurtenissen plaats.

De ontmoeting met de melaatse

Op een dag in 1205 rijdt Franciscus op zijn paard in de buurt van Assisi. Dan ziet hij een melaatse aankomen. Normaal zou hij hard weggereden zijn, maar nu stapt Franciscus van zijn paard af. Hij loopt naar de melaatse en kust zijn half weggerotte hand. Het maakt

hem er gelukkig en hij gaat zelf daarna ook geregeld melaatsen verzorgen. Deze gebeurtenis maakt grote indruk op Franciscus. Hij beschrijft het in zijn Testament. Vanaf dat moment zal Franciscus altijd partij kiezen voor de zwakkeren en verdrukten in de maatschappij.

Verkoop van stoffen en paard in Foligno
Franciscus neemt de opdracht die hij in San Damiano kreeg heel letterlijk. Hij begint met het herstellen van dit kerkje. Hiervoor heeft hij geld nodig. Daarvoor neemt hij dure stoffen uit de winkel van zijn vader en gaat naar Foligno. Daar verkoopt hij de stoffen en zijn paard.

De breuk met zijn ouders
Zijn vader is woedend over de verkoop van de stoffen en het paard. Hij zegt dat het diefstal is en roept Franciscus op voor het gerecht te verschijnen. Het proces vindt in 1206 plaats voor de bisschop. Als de aanklacht is voorgelezen, trekt Franciscus zijn kleren uit en terwijl hij het bundeltje kleding aan zijn vader geeft, zegt hij: "Voortaan zeg ik alleen nog, Onze Vader die in de hemel is, en niet meer Pietro di Bernadone". Franciscus doet afstand van alle bezit en ook zijn rechten op de erfenis.

Herstellen van kerkjes
Na het proces gaat Franciscus eerst naar een vriend in Gubbio, maar hij keert snel terug om verder te werken aan het herstel van de kerk in San Damiano. Van 1206 tot 1208 herstelt hij ook kerken Santa Maria degli Angeli en San Pietro della Spina, allebei vlakbij Assisi.

Franciscus vindt zijn bestemming
Begin 1208 hoort Franciscus op een dag het evangelie van de wegzending van de apostelen. De volgelingen van Jezus mogen geen goud en zilver bezitten, geen beurs, tas en stok meenemen onderweg en geen sandalen dragen. Nu weet Franciscus het. Hij trekt zijn sandalen uit, past zijn kleding aan en zal zich zijn leven lang verzetten tegen geld en bezit.

De eerste broeders
Op 16 april 1208 komen Bernardus van Quintavalle en Petrus Catani bij Franciscus. Bernardus is een rijk en geleerd man, Petrus is een rechtsgeleerde. Ze sluiten zich aan bij de leefwijze van Franciscus. Ze noemen zichzelf de boetelingen van Assisi. Een week later volgt Eugidius en kort daarna volgen er meer mannen uit Assisi en omgeving.

Naar Rome
Als er twaalf broeders zijn besluiten ze naar

Rome te gaan om de paus om goedkeuring te vragen voor hun manier van leven. Het is dan 1209. In die tijd waren er veel ketterse bewegingen. Franciscus wilde binnen de kerk blijven. De paus is verheugd dat er een groep broeders binnen de kerk de armoede wil beleven en de navolging van Christus in praktijk wil brengen. Het is het begin van de broederschap.

De stal van Rivortorto
Na terugkomst in Rome gaan de broeders in een stal in Rivortorto wonen. De omstandigheden zijn zeer primitief, maar de broeders zijn gelukkig en vol enthousiasme. Zij worden op een dag verjaagd uit de stal als een boer zijn ezel naar binnen stuurt.

Portiuncula
Na Rivortorto gaan de broeders naar Portiuncula. Hier staat het kerkje van Santa Maria degli Angeli dat Franciscus hersteld heeft. De broeders beleven ook hier een gelukkige tijd. Ze leven in volstrekte armoede en trekken rond om te preken en te werken. In het begin vonden de mensen de broeders maar rare lui, maar ze krijgen steeds meer waardering voor Franciscus en zijn broeders.

Clara

Clara heeft Franciscus al vaak horen preken en wil hem ook volgen. In de nacht van 18 maart 1212 vlucht ze uit haar huis en gaat naar Franciscus en zijn broeders. Daarna volgen andere vrouwen. Clara en haar zusters gaan wonen in San Damiano. Clara is daar tot haar dood in 1253 gebleven.

Franciscus gaat naar de Sultan
Franciscus gaat in 1219 naar Damiate in Egypte om het kruisvaarderskamp te bezoeken. Hij ziet zelfs bij de Sultan, Melek el-Kamil te komen en met hem te spreken. De Sultan wordt niet bekeerd tot het Christendom, maar tijdgenoten vertellen dat el-Kamil na zijn gesprek met Franciscus veranderd is. Het is een unieke gebeurtenis. Franciscus brengt de boodschap van vrede te midden van het strijdgewoel van de kruistochten. Franciscus vertrekt hierna naar het heilige land om de

plaatsen waar Jezus is geweest te bezoeken. Een broeder uit Italië komt naar het heilige land om Franciscus te waarschuwen dat er grote problemen in de orde zijn en hij keert zo snel mogelijk terug.

Franciscus treedt af als bestuurder van de orde

De orde is inmiddels behoorlijk gegroeid en er zijn duizenden broeders. De vraag om voorschriften en regels wordt groter. Voor het aansturen van de orde is een sterke bestuurder nodig. Franciscus weet dat hij daar niet de geschikte persoon voor is en treedt af. Zijn broeder van het eerste uur, Petrus Catani, volgt hem op.

Het schrijven van een regel

In 1221 schrijft Franciscus een regel. Hierin zijn de besluiten die de broeders tussen 1209 en 1221 hebben genomen verwoord. Hierna wordt er nog behoorlijk aan deze voorlopige gewerkt, want men is nog niet tevreden over de inhoud. In 1223 trekt Franciscus zich een tijdje terug in Fonte Colombo om een nieuwe versie van de regel te schrijven. Deze regel wordt op 29 november 1223 door de paus goedgekeurd. Dit is de regel die ook nu nog voor de minderbroeders geldt.

De Stigmata

De gezondheid van Franciscus gaat steeds verder achteruit. In het Midden-Oosten heeft hij een oogkwaal en waarschijnlijk ook malaria opgelopen. In 1224 besluit hij naar La Verna, een berg ten noorden van Umbrië, te gaan. Op 14 september ontvangt Franciscus hier de stigmata, de wonden van het lijden van Jezus.

Het Zonnelied

Franciscus trekt in 1225 nog rond. Voor een behandeling van zijn oogziekte is hij in een kluizenarij in het Rieti-dal. Ook verblijft hij een tijdje in San Damiano. Ondanks zijn ernstige ziekte en pijnen schrijft hij zijn prachtige Zonnelied. Het Zonnelied getuigt van een grote liefde voor de schepping.

Franciscus schrijft zijn Testament

In 1226 treffen we Franciscus op verschillende plaatsen aan. Zo is hij een tijdje in het bisschoppspaleis in Assisi. Als Franciscus voelt dat de dood nadert, vraagt hij of ze hem naar Portiuncula willen brengen. Hier dicteert Franciscus zijn Testament.

Zuster dood

Franciscus sterft op zaterdagavond 3 oktober 1226 in Portiuncula. Zijn lichaam wordt naar Assisi gebracht. Eerst gaat men langs San

Damiano zodat Clara Franciscus nog één keer kan zien. Franciscus wordt in de kerk San Giorgio begraven.

Heilig

Op 16 juli 1228 wordt Franciscus heilig verklaard. Direct daarna begint men aan de bouw van de San Francesco in Assisi. Het lichaam van Franciscus wordt in mei 1230 naar deze kerk overgebracht.

Frances Verhaar

Bron: www.franciscaansebeweging.nl

Tussen wal en schip

De titel van deze column mag u letterlijk nemen. Ik heb namelijk ervaren hoe het is om deze uitdrukking in de praktijk te brengen. Jaren geleden huurden wij regelmatig een sloep, waarmee we door de Zijl en omliggende wateren voeren. Het in- en uitstappen vond ik altijd hachelijk, met name voor Co. Ik was bang dat hij tussen de boot en de steiger zou vallen. Hij vond het heerlijk om te varen. Als hij het sloepje aan hoorde komen begon hij al te trekken en als er dan ook nog op de toeter geblazen werd, was hij haast bereid de Zijl in te springen om maar zo snel als mogelijk bij de sloep te komen. Hem rustig laten instappen was dus niet eenvoudig, maar hij heeft gelukkig nooit gedaan wat ik pas deed.

We gingen ook een enkele keer mee met de pont, om aan de overkant te wandelen. In mijn herinnering lag het pontje altijd zo strak langs de steiger, dat instappen heel eenvoudig was. Ik maakte me daar dus nooit zorgen over. Omdat het lopen aan die kant van de Zijl vanwege de autoweg niet zo prettig was, bleven we meestal aan deze kant. Sinds een paar maanden is er een wandelgebied in de Boterhuispolder. We zijn daar een paar keer gaan wandelen. Het ruikt er naar bloemen en doordeweeks is het er lekker rustig. Het voelt er heel anders dan aan deze kant van de Zijl. Het viel me wel op dat

de pont de laatste tijd hoger lag dan de steiger. Vermoedelijk kwam dat door een hogere waterstand. Ik gaf Co dus steeds een lange riem, zodat hij de ruimte had om aan boord te gaan.

Ook op een regenachtige woensdagmiddag in september besloten we naar de overkant te gaan. We namen het pontje en maakten een lange wandeling door het natuurgebied. Dankzij de regen die scheutig neerviel, waren er nauwelijks fietsers. Co liep los en leek geen last van zijn natte pak te hebben. Wij genoten van de natuur en de najaarsgeuren. Zoals altijd hielpen mijn moeder en de pontbaas mij daarna weer aan boord en in een oogwenk waren we aan de kant van de Merenwijk. Wat er toen precies gebeurde, weet ik niet. Mijn moeder hielp me uitstappen, terwijl de pontbaas mijn andere arm pakte en ook aan de riem van Co trok. Dat laatste beangstigde me enigszins, maar ik merkte dat Co ondanks het feit dat hij minder ruimte kreeg, toch zonder ongelukken op de steiger

gesprongen was.

Ik hoorde mijn moeder vervolgens zeggen dat ik een grote stap moest nemen. Achteraf vertelde ze ook dat ik dat deed, maar mijn voet weer terugtrok. Waarschijnlijk deed ik dat om mijn evenwicht te hervinden op de door de regen glibberig geworden pont.

Hoe het ook zij, op het volgende moment tuimelde ik tussen de pont en de steiger, de pontbaas haast meetrekkend. In mijn val liet ik snel Co's riem los, zodat ik hem niet alsnog mee tussen wal en schip kon sleuren. Ik hing vastgeklemd tussen de pond en de steiger. Bang was ik op dat moment niet, eerder verbaasd over wat ik nu weer voor onhandigs had gedaan. Ook vroeg ik me af of ik ooit nog uit mijn gevangenis kon klauteren. Dankzij de sterke arm van de pontbaas lukte dat, en ik stond weer snel op de kant. Daar riep mijn moeder, die wel brood in het incident zag direct dat ik tenminste weer stof voor een column had.

Bij deze.

Corine Knoester

Agenda

- Morgengebed: elke woensdag van 09.30 tot 09.45 uur;
- Inloop koffieochtend: elke woensdag van 10.00 tot 12.00 uur;
- Repetitie Regenboogkoor: elke woensdag van 20.00 tot 22.00 uur;
- Inzamelen oud papier, metaal en kleding: elke eerste donderdag van de maand van 09.00 tot 21.00 uur;
- Meditatie: Elke vrijdag van 09.15 tot 10.00 uur;
- Mothers Prayers: elke eerste vrijdag van de maand van 10.30 tot 12.00 uur;
- Regenboogdis: elke laatste vrijdag van de maand van 18.00 tot 20.00 uur;
- Regenboog open: elke werkdag van 10.00 tot 12.00 uur;
- Stiltecentrum open: elke werkdag van 10.00 tot 12.00 uur;

Oktober		
Di 29	20.00 u	De Hooiwagen
November		
Ma 04	20.15 u	Jonge gezinnen
Do 07	16.00-17.00 u	Een goed gesprek
Ma 11	19.45 u	Jong-volwassenen
Ma 18	16.00 u	Bijeenkomst jaarthema compassie
Di 19	20.00 u	Bijeenkomst jaarthema compassie
Do 28	16.00 17.00 u	Een goed gesprek
Vrij 29	20.00-22.00 u	Presentatie boek Ronald da Costa
December		
Zo 01	11.15 u	Symbolen en rituelen
Wo 11	19.30 u	Filmavond
Za 14		Kerstmarkt
Zo 22	19.30 u	Kerstsamenzang